आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को

आर्थिक ऐन

परिवर्तन गाउँपालिका

रोल्पा जिल्ला

प्रदेश नं. ५

२०७७

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन

परिवर्तन गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यन्वयन गर्न बनेको बिधेयक

सभाबाट स्वीकृत मिति :-२०७७/०३/१०

प्रस्तावना :-

परिवर्तन गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यन्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक ब्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा २ बमोजिम परिवर्तन गाउँपालिकाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :-

(१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन २०७७" रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावन १ गतेदेखि परिवर्तन गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. भूमीकर (मालपोत):-गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा सँस्थाले भवन,घर,पसल,ग्यारेज,गोदाम,टहरा,छप्पर,जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा जग्गामा त्यस्तो जग्गाको वर्गीकरणका आधारमा भूमि कर(मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । भुमीकर राजश्व परामर्श समितिको मिति २०७७/०३/०६ को बैठक निर्णयले बर्तमान कोभिड १९ बाट सिर्जित समस्याहरुलाई मध्यनजर गरि विगत आर्थिक वर्षहरुले निर्धारण गरेकोमा केही राजश्व छुट गरिएको छ ।

जग्गाको वर्गीकरण	**दर**
क) अब्बल:	रु.२५ प्रतिरोपनी
ख) दोयम	रु.२० प्रतिरोपनी
ग) सीम	रु.१५ प्रतिरोपनी
घ) चार	रु.१० प्रतिरोपनी

४. घर जग्गा बहाल कर :-गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै ब्यक्ति वा सँस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा वहालमा दिईएको कूल रकमको १०% वहाल कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

५. ब्यवसाय कर :-गाउँ पालिकाको क्षेत्रभित्र ब्यापार, ब्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा ब्यवसाय अनुसूचि (१) बमोजिम ब्यवसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर :-गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै ब्यक्ति वा सँस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, बनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेद गरिएको जीव जन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको ब्यवसायिक कारोबार गरे वापत देहाय अनुसारको कर लगाई असुल उपर गरिनेछ ।

जडिबुटि: रु.५ प्रतिकेजी

(नोट: यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र जडिबुटिबाहेक दफा ६ बमोजिका अन्य करजन्य वस्तु उपलब्ध नभएकोले करदायरा उल्लेख नगरिएको)

प्रमाणित

निम कान्त डाँगी
अध्यक्ष

७. सवारी साधन कर :-गाउँ पालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा प्रदेश सरकारले असुल उपर गरी अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन,२०७४ बमोजिम स्थानीय तहको विभाज्य कोष मार्फत गाउँपालिकाको संचित कोषमा बाँडफाँड गर्नेछ । स्थानीय तहमा रिक्सा,टाँगा,ठेलागाडामा कर राजश्व परिचालन गर्न सकिने दायरा भएकोले अटोरिक्सा दर्ता शुल्क रु. २५०० र नविकरण शुल्क रु. १००० हुनेछ ।

८. विज्ञापन कर :-गाउँ पालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञानपनहरुमा विज्ञापन कर लगाईने र असूल उपर गरिनेछ ।यसरी सँकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन,२०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ । यसका लागी स्थानीय तहको अनुकूलतामा देहायबमोजिम कर संकलन तथा असुल उपर गरिनेछ ।

- स्थानीय स्तरको उत्पादन/कार्यक्रमको विज्ञापनमा प्रति वर्गफिट रु.१५ का दरले ।
- राष्ट्रिय वा ठूलो उत्पदान/कार्यक्रमको विज्ञापनमा प्रति वर्गफिट रु.५० का दरले ।

९. मनोरञ्जन कर :-गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मोरञ्जनजनात्क प्रकृतिका कार्यकम,पर्व,मेला वा महोत्सवहरु सञ्चालन गरेवापत प्रति इभेन्ट एकमुष्ट रु.५,०००/ असुल उपर गरिनेछ ।यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ ।

१०. बहाल बिटौरी शुल्क :- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका हाट-बजार, पसल वा सरकारी जग्गामा देहायबमोजिमको बहाल बिटौरी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

क) हाट बजारः रु.५,००० प्रति १ पटक

ख) पसल स्थापनाःरु.२,५०० प्रति १ पटक

ग) सरकारी जग्गा उपभोग गरेबापतः प्रतिरोपनी रु.१००

११. पार्किङ्ग शुल्क :– गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सवारी साधनलाई पार्किङ्ग सुविधा उपलब्ध गराए वापत देहाय बमोजिमको पार्किङ्ग शुल्क लिइनेछ :–

- दुई पाङ्ग्रे सवारी साधनलाई प्रतिदिन रु.५
- ट्याक्सीलाई प्रतिदिन रु.१०
- यात्रुवाहक बसलाई प्रतिदिन रु.२०
- मालवाहक ठूला गाडिहरुलाई प्रतिदिन रु.५०

१२. ट्रेकिङ्ग, कायोकिङ्ग, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्‍याफ्टीङ्ग शुल्क :–

गाउँ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिङ्ग, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्‍याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन, अध्ययन र अनुसन्धान गरी गरी शुल्क लगाउने प्रकृयालाई अगाडि बढाउनेछ ।

१३. सेवा शुल्क र दस्तुर :–

गाउँपालिकले निर्माण, सञ्चालन वा ब्यवस्थापन गरेका स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहीबाट अनुसूची (२) मा ब्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

१४.पर्यटन शुल्क :–

यस गाउँ पालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुलाई पर्यटन शुल्क लगाईने कार्यलाई यसै आ.व.बाट सुरु गर्न उपयुक्त व्यवस्था गरिनेछ । जसका लागि विभिन्न संरक्षण क्षेत्र आयोजना निर्माण गरी यस गाउँ पालिकाको क्षेत्रभित्र पर्यटनसँग सम्वन्धित सरोकारवालाहरुसँग छलफल र सहकार्य मार्फत शुल्क निर्धारण गरिनेछ ।

१५. कर छुट :–

यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका ब्यक्ति वा सँस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइनेछैन ।

१६. कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्वन्धि कार्यविधि :–

यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूचि १
दफा(५) सँग सम्बन्धित

क.सं	व्यवसायको नाम	व्यवसायको किसिम	कर,शुल्क
१	मदिरा पसल	वितरण	३०००.००
		थोक	२०००.००
		खुद्रा	५००.००
२	चुरोटबिडि सुर्ति जन्य	वितरण	२०००.००
		थोक	१५००.००
		खुद्रा	२००.००
३	हल्का पेय पदार्थ	वितरण	१५००.००
		थोक	१०००.००
		खुद्रा	५००.००
४	सुनचाँदी	थोक	१५००.००
		खुद्रा पसल र मर्मत	१०००.००
५	औषधी पसल	थोक	३०००.००
		खुद्रा डाक्टर भएको	२०००.००
		खुद्रा डाक्टर नभएको	१०००.००
६	आयुर्वेदिक औषधी पसल		५००.००
७	माछा मासु विक्री पसल		१०००.००
८	एग्रोभेट पसल	थोक	२०००.००
		खुद्रा	२००.००
९	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	थोक	१५००
		खुद्रा	५००
१०	छपाई तथा प्रकाशन	अपसेट प्रेस	२०००
		साधारण प्रेस	५००

११	कस्मेटिक पसल		५००
१२	मोटर पार्टस	थोक	२०००
		खुद्रा	५००
१३	प्लाई तथा ग्लास	थोक	१०००
		खुद्रा	५००
१४	कपडा, फेन्सी, जुत्ता, चप्पल, व्याग पसल	थोक	१०००
		खुद्रा	५००
१५	धागो टाँक पसल	थोक	१०००
		खुद्रा	१००
१६	इलेक्टोनिक पसल -मोबाइल, घडी , क्याल्कुलेटर, अडियो, भिडियो आदी	वितरक	३०००
		थोक	१५००
		खुद्रा	१०००
१७	हार्डवेयर,मेसिनरी,स्यानिटरी,मार्बल पसल	थोक	२०००
		खुद्रा	१०००
१८	पेट्रोलियम पर्दाथ	पेट्रोल पम्प	५०००
		पेट्रोल विक्री केन्द्र	३०००
		ग्याँस सिलिन्डर, सब डिलर	३०००
		मट्टितेल मात्र विक्रि	२००
१९	स्टिल आल्मुनियम पसल	थोक	१०००
		खुद्रा	५००
२०	फर्निचर	थोक	१०००
		खुद्रा	५००
२१	ढुगां तथा गिट्टि बालुवा विक्रि वितरण गर्ने		१०००
२२	कपडना सिलाई कटाई	टेलरिङ आधुनिक	२००
		हाते मेसिन	१००
२३	स्नुकर, पुल हाउस		१०००
२४	क्यारेमबोर्ड		२००
२५	पशु आहार बिक्रि केन्द्र		२००
२६	किराना पसल	थोक	१०००
		खुद्रा	२००
२७	फलफुल, तरकारी पसल	थोक	५००
		खुद्रा	२००
२८	उपहार, गिफ्ट खेलौना पसल	थोक	५००
		खुद्रा	२००
२९	भाडाँ पसल	थोक	१०००
		खुद्रा	५००

३०	माटोको भाडाँ पसल	थोक, खुद्रा	१००
३१	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायी सेवा	चिकित्सक	२०००
		कन्सटेन्टी सेवा	२०००
		कानुन व्यवसायी ल फर्म	२०००
		लेखा परिक्षण व्यवसायी	२०००
		दन्तचिकित्सक	२०००
		अनुसन्धानकर्ता परामर्श दता	२०००
		पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००
		रोजगार सेवा	२०००
३२	ढुवानी तथा टान्सपोर्ट		१०००
३३	पेन्टर, साईबोर्ड लेख्ने		१००
३४	जग्गा व्यवसायी		२०००
३५	निर्माण व्यवसायी		२०००
३६	यस वर्गिकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		५००
उत्पादनमूलक उद्योग			
३७	ग्रील उद्योग		१०००
३८	जुत्ता उद्योग		५००
३९	घरेलु कुटिर उद्योग -अगरबट्टी, मैनबट्टी, टिकी। अचार तथा अन्य कुटिरी		१००
४०	कपडा तथा गामेन्ट उद्योग		१०००
४१	सिरक, डस्ना, उद्योग पसल		५००
४२	कुटानी, पेलानी मिल		५००
४३	मसला मिल		५००
(नोटः यदि मसला मिल रहेको मिल बाटै कुटानी, पेलानी मिल पनि छ भने कुटानी, पेलानी मिल कै व्यवसाय कर लाग्ने छ)			
४४	डेरी उद्योग व्यवसाय		५००
४५	उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज, नुडल्स	५००
		दालमोट, पाउरोटी, चाउमिन	२००
		पापड,चिप्स, फिगंर	२००
४६	वन्यजन्य उद्योग	सिमल प्लाइउड उद्योग	२०००
		काठ विक्रि डिपो	५००
४७	क्रसर, कंक्रिट, इट्टाभट्टा उद्योग		५०००

४८	ढाका टोपी पश्मिना उद्योग		१००
४९	सुर्तिजन्य उद्योग		५०००
५०	होटेल लज रेष्टुरेन्ट	होटेल लज	१०००
		भोजनालय	५००
		मिठाई पसल	५००
		पार्टि प्यालेस	२५००
		रेष्टुरेन्ट बार	२०००
		चिया र खाजा पसल	२००
		खाना, खाजा नास्ता पसल -मदिरा सहित)	१०००
५१	टेन्ट हाउस		२०००
५२	सेवा उद्योग		
५३	सञ्चार	एफ.एम. प्रसारण	२०००
		केबुल च्यानल प्रसारण	२०००
		पत्रप्रत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००
		फोटोकपि, पि.सि.ओ. साइवर	५००
		कुरियर सेवा	१०००
		कलर ल्याव फोटो स्टुडियो	५००
५४	वित्तिय	बाणिज्य बैंक, प्रति शाखा केन्द्रिय कार्यालय	५०००
		विकास बैंक, प्रति शाखा केन्द्रिय कार्यालय	४०००
		फाईनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	३०००
		मनि ट्रान्सफर	५००
		बिमा कम्पनी	२०००
		लघु वित्तिय	१०००
५५	स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	निजि अस्पताल तथा नर्सिङ होम	२५००
		किल्निक तथा ल्याव	१०००
		चस्मा पसल	५००
५६	शिक्षा सेवा निजि	क्याम्पस	२०००
		मा.वि. र उ. मा.वि.	१५००
		मा.वि.	१०००
		आधारभुत	१०००
		प्राथमिक	१०००

		छात्राबास	१०००
		मन्टेश्वरी	१०००
		पूर्व प्राथमिक	८००
		ट्यूसन सेन्टर	१५००
		कम्प्यूटर वा नित्र्य कला सिकाई केन्द्र	१०००
		तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०००
५७	मर्मत संम्भार	टायर, टुयुब मर्मत, रिसोलिङ, हावा भर्ने	२००
		इन्जिन मर्मत	१५००
		डेस्टिङ, पेन्टिङ	१५००
		टि.भि., फ्रिज, मोटर, पंखा, रेडियो, घडी जेनेरेटर, कम्प्यूटर, मोबाइल	१०००
		मोटरसाइकल मर्मत	५००
		बस, टयाक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००
		अन्य विविध मर्मत	५००
५८.	फल विरुवा पसल		५००

अनुसूची (२)

दफा १३ सँग सम्बन्धित

सि. नं.	सिफारिसको विवरण	
१	नागरिकता सिफारिस	१००/-
२	नेपाली पुरुषसंग विवाह गर्ने विदेशि महिलाको नागरिकता सिफारिस	२००/-
३	नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस	१०० /-
४	नागरिकताको संशोधन सिफारिस	१०० /-
५	नाता प्रमाणित (निवेदन दस्तुर सहित)	२००/-

६	विद्युत सिफारिस (लघु)	१०० /-
७	विद्युत सिफारिस (थ्रिफेज)	५००/-
८	नाम संशोधन, नाम छुट तथा दुई नाम थर सिफारिस	१०० /-
९	जन्म मिति प्रमाणित	२००/-
१०	स्थाई वा अस्थाई बसोबास सम्बन्धी सिफारिस	२००/-
११	नाम , थर जन्ममिति संसोधन सिफारिस	१०० /-
१२	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	२००/-
१३	सम्बन्ध विच्छेद प्रमाणपत्र	२००/-
१४	जग्गा फुकुवा सिफारिस	२००/-
१५	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	५००/-
१६	हकवाला संरक्षण सिफारिस	२००/-
१७	अविवाहित प्रमाणिकरण सिफारिस	५००/-
१८	नक्कल प्रमाणित दस्तुर (मालपोत रसिद समेत)	२००/-
१९	व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्रको नक्कल प्रति सिफारिस	३००/-
२०	व्यवसाय दर्ता लगत कट्टाको सिफारिस	२००/-
२१	घरनक्सा नामसारी सिफारिस	२००/-
२२	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (आर.सि.सि.)	५००/-
२३	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (कच्ची घर)	२००/-
२४	नीजि क्षेत्रका रुख कटान सिफारिस	२००/-
२५	मिलापत्र दस्तुर	१०००/-
२६	नावालक परिचयपत्र सिफारिस	१०० /-
२७	घटना दर्ता जन्म , मृत्यु , बसाइसराइ, बिबाह र सम्बन्ध बिच्छेद	१००/-
२८	विभिन्न दलित, जनजाति तथा थर सिफारिस	१०० /-
२९	पारिवारिक विवरण	२००/-

३०	खानेपानी सम्वन्धि सिफारिस	१०० /-
३१	उद्योग सिफारिस	५००/-
३२	निजी विद्यालय संचालन तथा कक्षा थप अनुमतिको सिफारिस	१,५०० /-
३३.	विज्ञापन अनुमति तथा सहमति सिफारिस	१,००० /-
३३	वैदेशिक प्रयोजनका लागि अंग्रेजी भाषामा गरिने सबै प्रकारका सिफारिस	१,००० /-
३४	चारकिल्ला प्रमाणित	२००/-
३५	ग्रामीण क्षेत्रका घरबाटो सिफारिस	२००/-
३६	बजार क्षेत्रका घरबाटो सिफारिस	३००/-
३७	संस्था दर्ता सिफारिस	५००/-
३८	ब्यावसाय दर्ता सिफारिश	२००/-
३९	बिबाह प्रमाणिता	२००/-
४०	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता सिफारिस	५००/-
४१	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता सिफारिस	२००/-
४२	घर बाटो प्रमाणित	३००/-
४३	घर कायम सिफारिस	२००/-
४४	मन्जुरीनामा प्रमाणित	२००/-
४५	घर पातल प्रमाणित	२००/-
४६	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	२००/-
४७	व्यसाय नविकरण	५००/-
४८	नक्सा पास पक्की प्रति तला	२,०००/-
४९	नक्सा पास कच्ची प्रति तला	५००/-
५०	वैदेशिक प्रयोजनका लागि अंग्रेजी भाषामा गरिने सबै प्रकारका सिफारिस प्रमाणित	५००/-
५१	सम्पत्ति एवं धितो मुल्याङ्कन	प्रति लाख ०.२५ प्रतिशत

५२	वार्षिक आय प्रमाणित	प्रति लाख १ सय प्रति वर्ष
५३	घुमन्ते व्यापारी	रु.५०००
५४	सभाहल भाडा(गाउँपालिका तथा वडापालिका)	१५०० प्रतिदिन
५५	इन्टर्नशिप तथा ओ.जी. टी.	१००० प्रतिव्यक्ति
५६	सर्जिमन मुचुल्का	रु.२००
५७	पशुजन्य निरोगिता प्रमाणित	रु. ५००
५८	गाउँघर पशु रोग प्राविधिक सेवाशुल्क	रु. २००
५९	आधारभूत विद्यालय खोल्ने स्वीकृत तथा थप कक्षा सिफारिस	रु.१५००
६०	निर्माण व्यवसायी घ वर्ग ईजाजत दस्तुर	रु.३०००
६१	ईजाजत पत्र नविकरण दस्तुर	रु.२५००
६२	ईजाजतपत्र नविकरण थप दस्तुर	रु.५००
६३	ईजाजतपत्र प्रतिलिपी दस्तुर	रु.५००
६४	उपभोक्ता समुह खाता सञ्चालन सिफारिस	रु.१००
६५	शैक्षिक सुधार शुल्क	विनियोजित रकमको १ प्रतिशत
६६	उजुरी निवेदन दर्ता शुल्क	रु.१००
६७	कृषि/पशु समुह दर्ता शुल्क	रु.५००
६८	कृषि/पशु समुह नविकरण	रु.२००
६९	कृषि/पशु समुह दर्ता प्रतिलिपी	रु.२००
७०	कृषि/पशु समुह नविकरण थप दस्तुर	रु.२००
७१	पशुजन्य निरोगित प्रमाणित	प्रति ओटा रु.५०
७२	कृषिजन्य उपज निकासी सिफारिस	प्रतिकेजी रु. ५
७३	घ वर्गको ईजाजतपत्र नामसारी र खारेजी	रु.१५,०००

७४	सहकारी दर्ता	रु.३,०००
७५	सहकारी नविकरण	रु.२,५००
७६	सहकारी नविकरण थप दस्तुर	रु.५००
७७	माथि उल्लेखित बाहेकका सवै किसिमका सिफारिस एवं प्रमाणितहरुमा	२००/-

नोटः- गाउँ पालिका क्षेत्र भित्रका फरक क्षमता भएका, आर्थिक अवस्था कमजोर भएका तथा प्राकृतिक प्रकोप सम्वन्धि सिफारिसहरुमा प्रकृति हेरी सिफारिस दस्तुर छुट दिईनेछ ।

प्रमाणित

निम कान्त डाँगी
अध्यक्ष